

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Nr. 5010 Școl.

Cerculariu

cătră toate oficiile protopresbiterale și parohiale din arhidieceza Transilvaniei.

Examenul de calificare în învățătorești la seminarul nostru arhidiecezan în anul 1909 se normează precum urmează:

1. Examenul scripturistice se țin în zilele 8/21, 9/22 și 10/23 Iunie a. c. dimineața dela orele 8 - 12 și după amiază dela orele 3 - 7.

2. Examenul verbale se încep la 22 Iunie (5 Iulie) a. c. dimineața la orele 8 și se continuă până se vor termina.

Cererile pentru admitere la examen sunt a se înainta la consistoriul arhidiecezan până la 18/31 Maiu a. c., însoțite de următoarele documente:

- Carte de botez;
- Testimoniu școlar;
- Absolutoriu pedagogic;
- Testimoniu de conduită;
- La caz că a întrerupt studiile, testimoniu despre ocupațiunea în timpul întreruperii, fie că întreruperea s'a întâmplat la studiile din școlile medii, fie la cele pedagogice;
- Eventuale alte documente recomandatoare.

Cererile întrate după termen nu se pot lua în considerare.

Sibiu, din ședința consistoriului arhidiecezan ca senat școlar ținută la 22 Aprilie 1909.

Consistoriul arhidiecezan.

Sufletul mulțimei.

III.

Când am examinat trăsăturile fundamentale ale caracterului, spuneam, că masele sunt conduse aproape exclusiv de inconștientă. Acțiunile lor stau mai de multeori sub influența spinării, decât sub a creierului, și în urmarea acestui fapt ele se apropie de ființele primitive de tot. Acțiunile săvârșite pot să fie, conform executării lor, perfecte în toată privința, dar, fiindcă nu creierul le conduce, individul le sevărește numai în urma unei iritațiuni întâmplătoare. Mulțimea e pilă în mâinile oricărei iritațiuni esterne, și formează reflexul schimbării neîntrerupte a acesteia. E deci sclavă a impulsului primit. Individul izolat asemenea poate să fie supus aceluiași iritațiuni, ca mulțimea, dar creierul se ții arată, că o cedare e neadmisibilă și de aceea stă pe loc. Fisiologicește lucrul se explică astfel, că individul izolat posedă facultatea de a se stăpâni, mulțimea însă nu.

Impulsele multiple de cari ascultă masele, pot să fie, conform iritațiunii, nobile sau crâncene, eroice sau timide, dar totdeauna vor fi atât de imperative, încât nu iasă la iveală nici odată partea personală, ba nici chiar interesul conservării proprii.

Iritațiile cari influențează asupra masei variază foarte mult. Și fiindcă masele totdeauna le dau ascultare, e natural, că sunt schimbătoare și masele. De aceea le vedem de multeori trecând dela crizile vărsării de sânge de odată la cel mai înalt eroism, sau la cea mai nobilă marinimositate. Mulțimea se preface foarte ușor în călău, dar tot așa de ușor și în martir. Din inimile mulțimei a curs sângele, reclamat de triumful fie-

cărei credințe. Nu trebuie să mergem îndărăt până la timpurile vechi eroice, pentru a vedea și constata, ce pot face masele în privința aceasta. Când se rescoală, ele nu-și mai cruță viața. Nu sunt decât câțiva ani, decând un general (francez) devenit deodată foarte popular, ar fi putut, dacă înțelegea lucrul, să câștige sute de mii, gata să moară pentru ideea reprezentată de el.

La mulțimi nu e deci nimica premeditat. Ele pot să treacă prin întreaga scală a sentimentelor opuse unele altora, căci totdeauna vor sta sub influența iritațiunii momentane. Seamănă cu frunzele, pe cari le ridică vântul și le mână în toate direcțiunile, pentruca la urmă să le lase să cadă iarăși la pământ. Și tocmai schimbarea observată la mulțimi face, ca ele să fie guvernate cu mare greutate, mai ales după ce a căzut în mâinile lor și o parte din puterea publică. Dacă cerințele vieții zilnice nu ar fi un fel de espunere a conducerii nevăzute de lucruri, nu ar putea să existe democrațiile. Cu cât mai cu frenesie vreau masele anumite lucruri, cu atât mai pe scurtă durată le doresc, pentrucă ele și chiar pentru o voință mai durabilă sunt tot atât de neputincioase, ca și pentru a — gândi.

Dar nu numai impulsive și schimbătoare sunt masele, ci ele, întocmai ca și sălbaticii, nu permit să fie pus ceva între ceea ce doresc și între realizarea dorinței lor. Și asta o cere mulțimea cu atât mai mult, cu cât știindu-se mulțime, are sentimentul, că formează o putere irezistibilă. Pentru fiecare individ din mulțime se pierde noțiunea imposibilității. Toate sunt mulțimei cu putință. Individul izolat știe și simțește, că singur nu poate să dea foc unui castel și să-l jefuiască, și ajungând în ispită poate ușor să reziste. Dar ca membru al mulțimei are conștiența puterii ce zace în mul-

țime, și ajunge sugestiunea omorului și a jăfuirii, ca el să nu se mai poată împotrivi ispitei. Vre-o pedecă neașteptată, e delăturată cu furie fără păreche. Dacă organismul omenesc ar permite permanențierea acestei furii, furia ar putea fi numită stare normală a mulțimei agitate.

Iritabilitatea, impulsivitatea și schimbarea atitudinii masei, precum și întreaga viață sentimentală a poporului cu care avem a face, este modificată totdeauna prin însușirile fundamentale de rasă, cari formează terenul sigur, pe care își aștern patul toate sentimentele noastre. Toate masele sunt iritabile și impulsive, dar în diferite și multe gradațiuni. Deosebirea de ex. într-o mulțime latină și una anglo-saxonică e bătoare la ochi. Cele mai proaspete evenimente din istoria noastră ni-o dovedesc aceasta din destul. Publicarea în anul 1870 a unei telegrame simple, de cuprinsul, că un ambasador a fost afirmativ ofensat, a fost de ajuns, ca să provoace o mânia, din care s'a născut numai decât un războiu înfricoșat. Câțiva ani mai târziu, iarăși o știre telegrafică despre o neînsemnată înfrângere, a fost asemenea de ajuns, ca să cadă guvernul. Tot pe atunci însă, o înfrângere cu mult mai însemnată, de care a suferit Anglia, a provocat o mișcare foarte slabă și nu a pricinuit căderea ministeriului. Pretutindenea masele au fire de femeie. Cele mai feministe sunt însă masele de viță latină. Cine se razimă pe ele, poate să se urce foarte sus, și foarte curând, dar cu primejdia și cu siguranța, că are să cadă dela cele mai mari înălțimi.

Vorbesc de difiniția făcută masei despre sugestiune, ca semn caracteristic în general al masei, și spunem, cât de contagioasă e sugestiunea în o adunare a mulțimei. Aici este de aflat explicarea,

FOIȘOARĂ.

Zidurile Jerihonului.

Cercetările ce se fac în toată lumea pe locurile, unde au trăit odinioară oameni mai mult sau mai puțin civilizați, așează istoria trecutului pe temelie cu mult mai trainică decât a povestirilor trecute din gură în gură, înainte de a ajunge scrise, sau și a documentelor contemporane, cari nu ne spun tocmai ceea ce am voi să știm. Nu trebuie însă să trecem cu vederea, că săpăturile făcute în Mesopotamia, Egipt, Creta, Asia-mică etc. ni-au dat și foarte bogate documente scrise.

Vom da în următoarele pe scurt amănunțele descoperirilor ce drul Sellin din Rostock a făcut asupra Jerihonului, și a căror descriere amănunțită a făcut-o nu de mult Hermann Bake în revista germană „Umschau”.

Cunoaștem numele Jerihonului din copilărie, deși testamentul vechiu pomește de el numai de două ori. Întâia dată, când Israelii ajunseseră în călătoria lor prin pustie până la țărnul de mezz-noapte al Mărei moarte și-i despărțea de Palestina numai Iordanul. Dincolo de râu se întindea o câmpie roditoare, coperită cu lanuri de grâu aproape coapt, — dar Israelii se înflorau, căci pe o înălțime cetatea de Jerihonului ce ziduri

înalte și groase, peste puțință de luat, se ridica amenințătoare, străjuind intrarea în râul Palestinei. Și totuși ca prin minune cetatea au luat-o!...

Isus Navi a intrat biruitor în Jerihon și l-a părăsit după ce i-a dărâmat zidurile și i-a dat foc. Neapărat, această biruință — cea dintâi în țara făgăduinței — a rămas neștersă în mintea Israelitelor. Cum s'a făcut cucerirea? Prin vânăzatori, cari le au deschis porțile (cum pare a se înțelege din povestirea despre Rahab și spionii Israelitelor)? Nu mai putem ști ezi. Dar trecând veacuri, oamenii au împodobit întâmplarea istorică, adăogându-i tot felul de minuni. Nu oameni, dar Iahve însuși a dărâmat zidurile, după ce șapte preoți, cu chivotul legii au înconjurat de șapte ori zidurile, cântând din trâmbițe, când norodul înarmat a scos strigătul de războiu.

Fapt istoric este însă, că au aruncat blăstemul asupra locului cetății. Afurisit să fie cel care va zidi din nou Jerihonul! Sute de ani a rămas orașul părăsit. Abia Ahab, regele Israelului a ridicat din nou orașul. Dar fapta aceasta s'a numărat între faptele neleguite ale lui Ahab.

Acum săpăturile drul Sellin ne arată aveau zidurile Jerihonului. Dela 2 Ianuarie până la 8 Aprilie 1908 a lucrat acolo pe zid de oameni în ruinele de lângă satul Ericho. Impreună cu Sellin au fost la fața locului arhitectul Lavgenegger din Dresda și arheologul Watzin-

ger din Rostock. Cetatea se afla pe un podiș lung de 360 de m. și lat până la 160.

Până acum s'a desgropat și desgolit numai o parte: din zidul împrejurător 400 m. din 800 câți are etc. Zidurile sunt dintre cele mai strășnice ce cunoaștem în răsăritul vechiu. Se alcătuiesc din trei părți: pe stânga dealului e o pătură de lut și de sfarmături de peatră înaltă de 0 m. 80 până la 1 m. 30; peste aceasta se înalță un zid lat de 2 m. — 2 metri jumătate și înalt până la 6 m. alcătuit din bucăți de piatră. Această parte a zidului s'a găsit neatinsă pe întinderea de 400 de metri cât s'a săpat. Peste acest zid se înalță zidul de cărămidă lat de 2 m. și înalt dela 6 m. — 8 m. și mai mult.

În partea desgolită a rămas numai 2 m. 40. Partea a doua a zidului se alcătuiește din mai multe pături, dar așa, că bucățile de piatră sunt cu atât mai mici, cu cât se află mai sus. În pătura de desupt sunt bucăți de piatră late de 1 m. 20, ba chiar și de 2 m. 10, astfel că temelia are tărie nespūsă. Găurile între peretle cele mari le-au umplut cu petri potrivite așa de bine, încât nu ai unde vâră între ele vârful târnăcopului sau al drugului. Ceice l-au durat erau maeștri în meșteșugul facerii de astfel de zidărie, dar nu cunoașteau încă tencueala.

Au mai desgolit cetățuia cetății. Era pe coasta dealului celui mai apusean din cele șapte, pe cari se întindea Jerihonul.

Avea două rânduri de ziduri, unite din loc în loc prin ziduri de-a curmezișul și avea la colțuri turnuri puternice. Zidul de din afară e gros de 1 m. 50 până la 1 m. 60, cel din lăuntru de 3 m. 50 până la 3 m. 70. Lățimea cetății, la temelie, era de 81 de metri. Și aceste ziduri sunt de cărămidă, pe temelie de peatră, nelegată cu tencueală. În molozul dintre cele două ziduri a le cetății s'au aflat grinzii rupte și căzute și întipăriturile unei construcții de lemn, care se înalță peste locul dintre cele două ziduri și făcea ca un turn din jur împrejur.

Zidurile, măsurate până la 2 m. și chiar 8 m. 50 de înălțime. În vechime trebuie să fi fost cel puțin de 10 m. În timpul săpăturilor înăuntru cetății, dar și aiurea în cetate, au dat peste cincisprezece late de peatră, pe cari se urcau până deasupra podișului. Acestea nu făceau parte din cetatea veche, ci vor fi fiind din timpul când pe ruinele Jerihonului era viță de vie și pomăt. Se adevărește deci că în adevăr, cum spune Biblia, Jerihonul a stat părăsit o mulțime de vreme după ce l-au cucerit și dărâmat Israelii.

Se mai adevărește lucrul și altfel. În multe locuri din oraș s'au aflat ruine de case din cari unele fac parte din epoca zisă cananită, iar altele din cea israelită. Vasele de lut, aflate în acele case, arată că între epocile cele două a trecut mult timp. Dacă Israelii și-ar fi a-

pentru spontana îndreptare a sentimentelor într-o anumită direcție. Ori cât de neutrală să ne închipuim o mulțime, ea totuși se află aproape totdeauna în o stare ușurătoare de sugestione a celei mai încordate așteptări. Ea știe, că are să se întâmple ceva mare. Prima sugestione ce se manifestă vine comunicată prin contagiune creierilor, și numai decât e gata orientarea. Și ca la toate ființele sugestionate, imaginea pe care și-a făcut-o creierul are tendința de a fi trecută în acțiune. Fie vorba de aprinderea unui castel, ori de un act de supunere, mulțimea e totdeauna gata să-l facă cu egală ușurătate. Totul depinde de modul cum se face iritarea mulțimei, iar nu ca la individul izolat, dela raporturile dintre acțiunea sugerată și rațiunea, care ar putea să se opună realizării. Și astfel mulțimea, pierzându-se neconștient în labirintul inconștienței, accesibilă pentru toate sugerările, stăpânită de un sentimentalism puternic, — proprietate numai a ființelor la cari nu poate să străbată influența rațiunii, — e desbrăcată de ori ce spirit critic și e de o extremă ușurătate în acțiunile ei. Pentru ea nu există nimica, ce nu ar fi verosimil. Insemnându-ne bine acest lucru, putem înțelege ușurătatea, cu care se compun și se lățește cele mai neverosimile legende și rapoarte. Astfel pe vremea ocupării Parisului, o luminare aprinsă din etagiul cel mai înalt al unei case a fost de ajuns să facă mulțimea să creadă, că s'a dat un semn oarecare dușmanului, deși mintea trează putea să dea explicația, că luminarea nu se vede la depărtare de câteva mile.

Crearea de legende, cari circulează cu atâta ușurătate printre mulțime, e pricinuită nu numai de desăvârșita credulitate, ci și de eronările volnice, căroră sunt supuse întâmplările în fantazia adunărilor de popor. Cea mai neînsemnată întâmplare, privită din partea mulțimei, ajunge să fie eveniment mare. Mulțimea cugetă în chipuri, din cari rând pe rând se nasc alte chipuri, lipsite, firește, de ori ce legătură logică. Starea aceasta sufletească o înțelegem foarte ușor, dacă ne gândim la urmările curioase ale imaginei, ce provoacă în noi întâmplările prin cari am trecut. Rațiunea ne arată, că nu există nici o legătură între aceste chipuri, dar masele nu înțeleg lucrul acesta. Dacă fantazia lor mai adaugă ceva la adevăratul eveniment, el așa rămâne

șezat acolo îndată după luarea Ierihonului și ar fi locuit împreună cu învingerii, s'ar fi văzut o înfrângere treptată a olăriei lor asupra celei localnice, ar fi fost o trecere treptată dela una la alta, cum s'a și întâmplat în alte orașe din Palestina. În Ierihon însă nu e așa. Cele două feluri de olărie, cea cananită și cea israelită, sunt cu totul deosebite.

Casele israelite, cari sunt din vremea lui Ahab, au dat o olărie foarte bogată și alte unelte felurite. O casă din acestea e foarte bine păstrată. Avea o curte neacoperită, iar la partea ei răsăriteană, era o bancă de odihnă; în miazăzi era o cameră lungă și o încăpere care se deschidea spre curte. Aci era vasul cel mare de lut pentru păstrat apă, încă la locul lui, în colțul de miazănoapte-apus. S'au aflat multe străchini și talere, cane și amfore, rășniți de peatră de năsip roșie (greziu), lămpi și sfeșnice de pus în ele făclii, unelte de fier. Săpăturile viitoare vor spori de bună seamă descoperirile. Inscriptiile nu s'au aflat până acuma, de loc. Atâta s'a aflat: întipărituri pe torțile unor urcioare, ar fi Iahu, deci va fi fost din templul lui Iahve (Iehove). Slovele sunt arameice de pe veacul al V-lea până la al III-lea în. de Hr.

Nu se poate încă spune nimic hotărât despre timpul, când s'o fi zidit cetatea, nici când s'a înființat întâiu și întâiu orașul.

Nu se poate măcar spune de ce nație erau locuitorii dinainte de așezarea

pentru mulțime, care nu știe să despartă subiectivul de obiectiv, ci consideră chipurile ivite în conștiința ei de reale, cu toate că cu faptele date nu au decât o preîn-depărtată asemănare.

Denaturările ce le face mulțimea cu privire la evenimentele văzute de ea, ar trebui să fie nenumărate și deosebite, fiindcă indivizii cari formează mulțimea au natura deosebită. Dar nu e așa. În urma molipsirii, denaturările sunt la toți indivizii de aceeași formă și direcție. Prima denaturare, prinsă de un membru din mulțime, formează simburile sugestiunii contagioase. Înainte de a se arăta Sfântul George pe zidurile Ierusalimului tuturor peregrinilor, sigur că l-a văzut numai unul. În urma sugestiunii însă și a contagiosității, mîna văzută de unul, au văzut-o toți.

De așa fel e totdeauna mehanismul acestor halucinațiuni colective, atât de dese în istorie și cu semnele distinctive și clasice ale autenticității, după ce e vorba de aparițiuni văzute și constatate de mii de persoane.

Pentru combaterea celor înșirate nu putem pune în luptă calitățile spirituale ale indivizilor din cari e formată mulțimea, de oarece calitățile acestea sunt de tot neînsemnate. În momentul în care s'a contopit în o mulțime, omul cult și cel incult e de o potrivă incapabil de a face observațiuni corecte. Afirmarea aceasta pare a fi un paradox, și pentru expunerea și dovedirea ei s'ar cere înșirarea unei sumedenii de fapte istorice, din cari ar eși mai multe volume. Dar nu vreau să las cetitorul să rămână sub influența unor afirmări nedovedite, ci îi voi înșira unele exemple, din cele multe, luate la întâmplare.

Școlile din Alsacia-Lorena.

— Din broșura dlui Onis'for Ghibu. —

Școala franceză n'a încetat cu totul de a mai funcționa după anexare, ea a continuat cu unele schimbări, până pe la 1885, când apoi măsurile de germanizare s'au luat cu mai multă seriozitate. Până aci au rămas și cei mai mulți dascăli francezi, cari ascultând poruncile noilor stăpânitori, trebuiau să dea o oarecare atențiune și limbii germane, care se învăța însă numai pe baza traducerii, ceea ce se înțelege că nu ducea nici decum la vre-un rezultat oarecare. Până la acest an chiar și conferențele învățătoresci se țineau în franceză și numai după aceasta prin ordinațiuni ministeriale nouă s'a dat o estindere mai mare limbii germane.

Israelitilor. De obicei se spune, că Canaanenii erau semiti. Dar zidurile Ierihonului ne amintesc mai curând pe ce'e de la Boghazkioi în Asia mică, ale capitalei împărăției Hettiților; iar cetățuia Ierihonului seamănă în totul cu cele dela Hettiți, pe cari ni le-au păstrat Egiptenii pe monumentele lor. Știm de altfel, că Palestina întregă în miera a doua înainte de Hristos, a fost o bucată de vreme sub stăpânirea Hettiților, cari au pătruns acolo dinspre miazănoapte-apus. Chiar și în epoca, cunoscută sub numele de Tell Amarn, prințul Ierusalimului, purta un nume în care se cuprindea pomenirea unei zeițe hettite. În Biblie chiar s'a păstrat amintirea, că înainte de a lua Ierihonul, cea dintâiu din cetățile peste cari au dat.

Așa lui Avram îi zice „străin și arândăș“ al Hettiților; de la aceștia a cumpărat peștera Machpelah, spre a îngropa pe Sara. Iahve numește pe Hettiți în fruntea popoarelor din Canaan, iar Iisus Navi zice Palestinei „țeara întregă a Hettiților“, înainte de a lua Ierihonul, cea dintâiu din cetățile peste cari au dat. Deci, cei-ce vor voi a-și da seama despre istoria culturală a Israelitilor, vor trebui să țină seamă, nu numai de înfrângeră babiloniană și egipteană, dar și de cea hettită, și e de orzcut, că săpăturile ce s'au mai făcut și se vor mai face în mai multe erno, vor arunca lumină asupra tuturor acestor întrebări.

Astăzi școala Alsaciei-Lorenei se bazează pe legea dela 1892 care ridică pe planul întâiu limba germană, lăsând însă oare cari drepturi și celei franceze. Legea aceasta prevede în învățământul popular (nu primar, și vom vedea mai încolo de ce) trei categorii de școli împărțite după procentul elevilor germani, astfel: a) școli curate franceze sau cu peste 75% francezi; b) școli cu până la 75% germani și c) școli cu peste 75% elevi germani.

În școlile de clasa I. instrucția se începe francezește. În această limbă se învață în anul I. de școală scrisul și ce titlu, în vreme ce scrisul și cetitul în limba germană se începe numai în anul al doilea. În anul I. nemțește se învață numai după intuiție, numirea diferitelor lucruri cu cari au a face elevii, scurte conversații și aritmetica. Încolo e totul francezește. În aceste școli se dă din an în an treptat tot mai multă importanță limbii germane și tot mai puțină celei franceze, până ce în ultimii patru ani de școală, francezește se mai propune numai religia — și aceasta numai pentru cei cu limba maternă franceză, pentru că celor germani li se propune în prezența tuturora, nemțește — și se mai fac lucrări în scris (compozițiuni) și gramatică.

În școlile de clasa a doua instrucția în scris-cetit începe în limba germană, francezește propunându-se numai religia, iarși numai pentru francezi, gramatica și exercițiile libere. Scris-cetitul francez urmează numai în anul al doilea. Francezește se învață în aceste școli numai până la sfârșitul anului al IV-lea, până când sunt obligați a învăța și elevii germani, de aci încolo se mai propune numai religia pentru francezi. Grupa aceasta de școli e, chiar după părerea bărbăților de școală germani, o mare absurditate, pentru că nici copiii francezi nici cei germani n'au nici un folos de ce au putut prinde în curs de trei ani francezește. Căci dacă un copil învață pe apucate dela vârsta de 6 ani până la 10 ceva și aci încetează cu totul de a mai continua, de tot ce a învățat în acest restimp nu se alege nimic. De aceea unii inspectori cu dela sine putere admit limba franceză și în aceste școli până la sfârșitul celor opt ani de școală.

În școlile de cl. II. francezii pot învăța și în ultimii patru ani de școală francezește, dacă voesc și dacă plătesc învățătorului aparte pentru instrucția aceasta. În școli rurale nu se întâmplă însă nicăiri aceasta.

În școlile de clasa III., învățământul întreg e german; francezește nu se propune nimic.

Legea care a organizat astfel învățământul popular în Alsacia-Lorena n'a fost primită nici la timpul ei și nici după aceea, cu liniște de către locuitorii țării. Aproape neconștient se fac agitații pentru abrogarea ei și pentru înlocuirea ei cu o alta, care să corăspundă mai bine nevoilor și tradițiilor țării. Chiar și în sesiunea din primăvara anului acestuia a parlamentului alsacian, a fost prezentată o moțiune care încerca introducerea limbii franceze în toate școlile țării fără deosebire. Moțiune care a avut norocul să cadă având o minoritate de vreo 2-3 voturi.

Ca și în alte țeri o lege ca aceasta e o lege de caracter politic, iar nu pedagogic și ori câte argumente raționale s'ar aduce împotriva ei, ea rămâne și mai departe, pentru că se razimă cel puțin în parte pe principiul „Macht geht vor Recht“. Înzadar se aduc exemple de umanitarism, ca acelea pe cari le dă Anglia, care după ce a dat Burilor o constituție largă, a dat nu mai de mult ca în vara aceasta deplină voe supușilor din statul african Orange de a-și instrui copiii în orice limbă vor voi: în cea engleză ca limbă a stăpânitorilor, sau în cea olandeză, ca limbă a locuitorilor, — înzadarse aduc ca mărturie de loialitate stările din Elveția, Belgia, Luxemburg etc., legea rămâne. Și tot înzadar vin și pedagogii germani cu părerile și sfaturile lor, căci legea rămâne. Astfel zadarnice sunt stăruințele unui pedagog ca Dr. Theobald Ziegler, care ca pedagog cunoaște și legile pedagogiei, iar ca profesor la universitatea din Strassburg cunoaște și situația țării și care în cadrele unei „Pedagogii generale“ scrie cuvinte de acestea: „Vreau să observ în mod categoric, că în țeri mărginașe unde se vorbesc două limbi, ca în Alsacia-Lorena, socotesc ca absolut posibil și absolut de dorit ca încă în școala primară să se propună ambele limbi. Din punct de vedere practic ar fi folositor și necesar, iar din punct de vedere politic cu atât mai vărtos, în loc să te împotrivesci, din un zel fals de germanizare, unui lucru, care în altă formă, din punct de vedere politic, tot va veni. Această afirmațiune a mea se sprijină pe observații și experiențe bogate câștigate în cursul unei lungi serii

de ani și se îndreaptă cu totul împotriva pedagogiei oficiale a țării“.

În virtutea acestei legi, care este, se lucrează deci în Alsacia-Lorena — și în special în Lorena — pentru desrădăcinarea tradițiilor, pentru împământenirea limbii germane și pentru o germanizare utopică de către învățători de origine germană sau franceză cu insuflețire ici și cu desnădejde colo, în convingerea că e pentru onoarea poporului poezilor și gânditorilor, de către unii, și în aceea că totul e zadarnic, de către alții. Poate că nimic nu caracterizează mai bine rostul tuturor strădaniilor școlii germane în țara aceasta, decât cuvintele pe cari mi le a spus un învățător german (dl Rauch din Viviers, cercul Château-Salins): „Wir arbeiten für den Wind und für die Ehre des Reiches“. (Noi [învățătorii] lucrăm pentru vânt și pentru onoarea împărăției), cuvinte, pe cari în alte variante, le-am auzit dela mai mulți profesori și inspectori școlari cu cari am avut de a face.

Ca în toate locurile unde învățământul se află pe astfel de baze, el realizează foarte puțin din ce constituie în adevăr scopul școlii și al învățământului, lucru care se observă foarte ușor în toate prvințele: școala nenorocită de care se bucură Lorena e o cauză, că țara aceasta e aproape în toate cea mai înspoiată dintre țerile germane. Adevărat, că ea face oarecari servicii germanizării, dacă nu mai mult, dar cel puțin prin faptul că îi corcește pe învățători, cari nu mai sunt nici francezi, dar nici germani cum se arată, — cât pentru servicii adevăratei culturi, acestea sunt mai problematice. Cei opt ani pe cari îi petrec băieții în școală (fețele numai 7) sunt o mare pierdere față de puținul folos pe care-l au când es, și mai ales târziu după ce es din școală. Învățătorii se plâng că nu pot face nici o ispravă, copiii târjesc sub povara celor două limbi, iar părinții își arată tot mai mult nemulțămirea cu o școală, care nu e ce ar trebui să fie. Din partea sa guvernul meditează în înțelegere cu diferiți pricepători, care ar fi calea pe care s'ar putea realiza ceva și pentru „idee“ și pentru trebuințele locuitorilor, o chestiune care n'ar fi prea grea de rezolvit, dacă s'ar asculta părerile celor în adevăr chemați a vorbi despre școală“.

Din România.

Pelerinaj de pietate. Dl Dr. Jugureanu, colonel în retragere a propus la adunarea generală a societății veteranelor, ca toți membrii ei să facă în vara asta un pelerinaj la Plevna și la Grivița și să depună câte o coroană pe mormintele camarazilor lor morți în războiul pentru independență. Propunerea a fost primită cu mare emoțiune de toți cei prezenți. Se implinesc 31 ani de atunci. Și în acest interval s'au făcut numeroase excursiuni pe câmpurile Bulgariei, printre cari cea mai înălțătoare a fost a M. S. Regelui în 1903. Dar n'am văzut încă pe acei cari au făcut această campanie să meargă în grup mai numeroși spre a revedea acele locuri sfinte unde mii și mii de camarazi și soldați de ai lor se odihnesc de veci; unde ei înșiși au trecut prin cele mai frumoase și mai grele momente ale vieții lor. În adevăr pelerinajul acesta al supraviețuitorilor războiului la mormintele eroilor independenței României va fi cel mai pios, cel mai înălțător act ce se poate închipui. E vorba ca inițiatorii să ia cu dărușii și grade inferioare, câte doi veterani de fiecare județ. Astfel pelerinajul va fi o duioasă și înălțătoare sărbare pentru toată țara.

Referent agricol ungar în România. Baronul Iuliu Podmaniczky, consilier de secție la ministerul de agricultură, a fost numit referent special în România al acestui minister. Faptul că acest înalt funcționar, care e unul din principalele forțe ale ministerului de agricultură, a fost numit în acest post, e o dovadă că ministerul își dă samă de importanța economică a României față de Ungaria. Baronul Podmaniczky e un om în vârstă de 50 ani, cult și simpatic. A absolvat academia de marină la Fiume, a fost ofițer de cavalerie și din anul 1896 e în serviciul ministerului de agricultură. A călătorit de multe ori în străinătate, unde a făcut studii asupra chestiilor agricole în țările străine. Lucrând în aproape toate secțiile ministerului de agricultură, și ca proprietar de moșie având și practica lucrului, dănsul e foarte potrivit pentru postul ce i se încredințează, care de mulți ani e vacant. Baronul Podmaniczky va intra în funcția sa imediat ce convenția comercială cu România va fi votată de parlament. La sfârșitul lunii Mai el va pleca la București pentru o săptămână.

Inspețiile I. P. S. S. Metropolitului-Primat. Metropolitul-Primat *Atanasie* a inspectat mai multe biserici din capitală în zilele acestea. Insoțit fiind de protoreii capitalei, înaltul prelat a intrat prețutindenea în altar, unde a privit sfintele podoabe și toate lucrurile de preț pe care le-a găsit în bună stare. După aceea înaltul prelat a inspectat registrele bisericii, azilul și biblioteca. I. P. S. S. Metropolitul-Primat a mulțumit și a dat arhierestile sale binecuvântări conducătorilor bisericilor vizitate.

Sesiunea generală a Academiei. Astăzi, la 1 Mai vechiu, se va deschide sesiunea generală a Academiei Române. În această sesiune sunt convocați toți membrii din țară și de peste hotare. Din inițiativa dlui A. Saligoy, președintele Academiei, membrii acestei înalte instituții vor face o excursiune în Dobrogea, vizitând podul Carol I și Constanța. Calătoria va fi făcută cu vaporul, pe Dunăre, de la Giurgiu până la Cernavoda-port. La Constanța, excursiunii vor cerceta cu amănunțime lucrările din port. Membrii Academiei vor pleca în ziua de Duminecă, 3 Mai v., și se vor reîntoarce a doua zi în capitală. Ieri, Joi, a plecat deja la București dl *M. Marienscu* din Sibiu, pentru a participa la lucrările sesiunii generale.

Comemorarea zilei de 3 Mai. Societatea „Carpații” și-a făcut o datorie scumpă din comemorarea neuitatei zile de 3 Mai 1848. În anul acesta secția „București” a numitei societăți a luat hotărârea de a sărbători memorabila zi la Curtea de Argeș, pe locurile sfinite ale trecutului de glorie culturală și religioasă, în biserica falmică a lui Neogoe Vodă-Basarab în bucuria săreț al munților. Membrii bucureșteni ai societății vor pleca din capitală în dimineața Duminecei de 3 Mai direct la Pitești, de unde vor porni o tucă la Curtea de Argeș. Întorcerea la București va fi seara. Vor lua partea și doamnele cu familiile lor. La Curtea de Argeș se va slui în biserica episcopască un parastas pentru odihna sufletelor de viteji, cari au luptat pentru neamul nostru la 1848. Un discurs festiv va fi închinat de asemenea memoriei lor.

Știri economice. Din cauza frigului și a zăpezii din zilele trecute, după ultimele știri sosite la ministerul de domenii viitoare recoltă a viilor din nordul Moldovei și aproape din toată Muntenia se poate considera ca distrusă. Luni noaptea o brumă groasă a distrus rodul în floare și a celorlalte podgorii, care rămăsese neatinse de zăpadă și frig. De asemenea și pomilor roditori li s'a cauzat foarte mult rău.

Dela „Asociațiune”.

Nr. 598/1909.

Premii pentru instruirea analfabeților.

Comitetul central al Asociațiunii în ședința sa ținută la 16 Octomvrie 1908 (Deciz. Nr. 252 p. d) a decis să împartă *cinci premii de câte 50 cor.* acelor învățători și preoți, cari vor dovedi prin directorii și comitetele cercuale ale despărțămintelor Asociațiunii, că au instruit în cetit și scris mai mulți analfabeți în cursul iernii trecute.

Invităm deci pe toți aceia, cari doresc să fie împărțări de aceste premii să înainteze comitetului central petițiile cu dovezile necesare până la 1 Iunie st. n. a. c.

Petițiile, cari nu vor fi recomandate de directorii despărțămintelor

și de comitetele cercuale, nu vor fi luate în considerare.

Sibiu, 10 Mai 1909.

Suluțu
preșident.

NOUȚĂȚI.

Proces de presă. Dl *Francoise Hossu-Longin*, avocat în Deva, primind răspunderea pentru articolul „*Mea culpa*”, apărut în nr. 286 al „*Gazetei*” din a. tr. a fost ascultat în zilele trecute la judecătorul de instrucție, și i s'a comunicat că, la propunerea procurorului reg. din Mureș-Oșorhei, va fi pus în cercetare pentru delictul de *agitație* comisă prin publicarea articolului menționat.

Muzeul Brukenthal din Sibiu. S'a deschis iarăș cu ziua de 1 Mai pentru public. Se știe, că muzeul acesta e cel mai bogat în comori de artă între toate muzeele din orașele provinciale ale țării. Un catalog nou al galeriei de tablouri s'a terminat toamai acum. Muzeul, atât galeria de tablouri, cât și colecțiunea arheologică, stă deschis *grotuit*: Dumineca și Joia dela 11 ore până la 1 oră. În alte zile poate fi cercetat înainte de amiază sau după amiază până la 5 pe lângă o taxă de 1 coroană, de persoană; bilete vinde portarul muzeului. — S'a redeschis și „*Muzeul carpatin ardelean*” (Siebenb. Karpathen-Museum), care poate fi cercetat, pe lângă prețul de intrare: 20 fileri, în fiecare Duminecă și Joi între orele 11—1. În alte zile se plătește 1 cor., ca și la Muzeul Brukenthal.

Documente vechi. În nrul 92, de Miercuri, al „*Gazetei*” dl profesor *Dr. C. Lăcea* descrie cele mai vechi documente, din veacul al 16—17-lea, aflătoare în arhiva bisericii Sf. Nicolae din Brașov. Sunt descrise 18 hrisoave, zapise și alte acte, slavonești și românești, cele mai multe în original, păstrate în casa de fier a bisericii.

Moarte înfiorătoare. Ziarul societăților române americane, „*America*”, scrie în nrul ultim, că un anteprenor a căzut din etajul al *treizeci și cincizeci* al unei clădiri din Newyork. Căzând dela o astfel de înălțime, oam de 430 de urme, arștel lovit de pardozala străzii s'a diformat într'o masă de carne și oase.

Nenorocit. Trenul accelerat dintre Cluj—Brașov a zdrobit la Dârste pe un centonier, care lasă după sine o văduvă și opt copii.

Baronese care fură. Într'un hotel din München poliția a deținut două dame pentru furt de juvaiera. Sunt baronesele *Stagau* și *Rotky* din Praga. S'au găsit la baronese mai multe juvaere furate din *Reichenhall*, *Meran* și *Bozen*.

În vitrina florăriei „reuniunii de înfrumșetare sibiene”, în strada Ciznădiei, se află expuse de câteva zile trei frumoase tablouri în ulei, lucrate de artista *Ana Dörschlag*. Tablourile reprezintă două cupuri de fete și bustul unei țărance de român. Sunt lucrări de mult gust și de rar talent. Țărâncea noastră bătrână și istețată, de un realism izbitor, e admirabilă.

Zeppelin și Monarhul nostru. Cu ocaziunea vizitei d'n urmă a principelui moștenitor german care, întors din București, s'a oprit la curtea Vienei, Maesta-tea Sa și-a exprimat dorința d'a vedea pe Zeppelin. Împăratul Germaniei dorise, mai de mult ca s'arate Monarhului nostru construcțiunea vestită a lui Zeppelin, balonul său dirigiabil. Dorința se va realiza în vara anului acetuis, și anume la Ischl, unde contele Zeppelin va veni cu aparatul ce l-a inventat, să-l arate Maestăteștii Sale.

Deraiare. La gara Colțul Târnavelor (Küküllőszeg) la Blaj s'au oționat două trenuri de marfă. Au deraiat 12 vagoane. S'a pornit cercetare.

Mort de trăsnet. În 3 Mai a fost omorât de trăsnet într'un sat lângă Bistrița un biet român țăran, care se adapostise de furtună sub un arbore.

Convenire colegială. Absolvenții din anul 1899 ai școlii comerciale sup. gr. or. române din Brașov, toți aceia cari au subrosit decenariul, precum și toți conșcolarii cari doresc a participa la convenirea colegială, ce se va araja în zilele de 11 și 12 Iulie st. n. a. c. (Sf. Petru și Pavel) la Brașov, sunt rugați a-și comunica subscrișului adresa, pentru ca la timpul său să vă împărțiască programul, precum și alte deslușiri referitoare la această convenire. Cu dragoste: *Vasile Babi*, funcționar la institutul „*Bihoreana*”, Oradea-mare.

Armata Italiei. Frigurile înarmărilor, ce bântue în statele mari europene, s'au întins și asupra Italiei. Armata italiană, cu privire la număr și pregătire, este a cincea din Europa. Organizarea ei însă nu mai răspunde cerințelor timpului. D'aceia parlamentul a ales o comisiune de senatori și deputați, care să se ocupe și să arate mijloacele de îndreptare. Camera a votat milioane, în credit extraordinar, pentru fortificații la granița de nord-est și la Veneția, pentru mai multe linii de forturi în Lombardia, și pentru tunuri și mașini moderne. Legea nouă de recrutare va chiea sub steag 134 de mii de oameni, serviciul militar poate va scădea la 2 ani: astfel armata italiană ar avea pe viitor peste un milion și jumătate de soldați. — Pentru ridicarea flotei sunt votate asemenea mai multe milioane de lire: Italia va avea 18 chiurase cu 10 mii până la 20 mii de tone, 11 în crucișătoare înzlate de 5 mii până la 10 mii de tone, și altele mai mici. Și are să întreacă flota austro-ungară și ca număr de vase și ca total de tone. Se lucrează la două vase nouă, numite de englezi „*Dreadnought*”, cele mai formidabile vase de războiu. (La un *Dreadnought*, de 20 de mii de tone, se cere o muncă de 3—4 ani; cuprinde într'ansul opt mii de soldați). Italia mai vrea să dureze și alte vase „*Dreadnought*”, ca să fie în adevăr stăpână în marea Adriatică. Cheltuielile militare, pacea înarmată, apasă greu asupra statelor. Austro-Ungaria însă nu va rămânea îndărăt cu reforma armatei și flotei sale. De altă parte nu posta să se neliniștească, dacă și Italia urmează pilda altor țări, căutând să fie cât mai puternică.

La fondul masa învățăcelilor meseriași (episcopul N. Popea) au mai dăruit; *Demetriu Andreiu*, sodal faur, 1 cor.; *Octavian Vestemean*, învățcel tipograf, 50 bani; *Nicolae Barbu* (orig din Gurăului) inv. cismar 1 cor.; *Vasile Florea* (orig. din Cuneș), inv. croitor, 50 bani; *Ioan Ioșif* (orig. din Săcel) inv. măsar, 1 cor.; *Victor Tordășian*, 10 bani; *Ioan Mocanu*, sodal lăcătuș, 1 cor.; *Ilie Milca*, mehanic (București) din prilejul căsătoriei sale cu dăzara *Cornelia Nicoră* (Cincu mare) 5 cor.; și *George Tomuș*, inv. lăcătuș (Sibiu) 1 cor.

Despre falsificări. Progresele timpului nostru sunt durere adese imitate prin diferiți falsificări rafinate. În orașe ajung alimente falsificate, la țară produse industriale falsificate. Din timpul mai nou e cunoscutal „*Săpun Schicht*” supus celor mai diferite imitari. Acest săpun unic în felul lui are impregnat ca marcă de scutire Cerbul săritor. Deodată răsăr încă tot felul de animale săritoare cu și fără coarne, cari samănă cu „*Cerbul Schicht*”. A se observa la cumpărare nu numai cerbul, ci și numele impregnat „*Schicht*”.

Mersul trenurilor în Sibiu.

I. Pleacă din Sibiu:

1. Cătră *Copșa-mică*: 7:20 dimineața, 1 oară d. a., 4:34 după amiază, 11:10 noaptea. Mai pleacă:
2. Cătră *Ocna*, la băi: 9 dimineața, 2 după amiază, 3:55 d. a. și 6:30 seara.
3. Cătră *Vințul de jos*, *Săliște* etc.: 1:52 noaptea, 7:43 dimineața și 3:50 după amiază.
4. Cătră *Miercurea* mai pleacă la: 12:25 d. a. (dar numai *Marția*, *Vineria*, *Duminea* și în sărbători).
5. Cătră *Făgăraș*: 4:20 dimineața (acest tren sosește în *Făgăraș* la 8:12; după douăzeci de minute pleacă din *Făgăraș* la *Brașov*, unde sosește la amiază); 1:30 după amiază (acesta sosește în *Făgăraș* la 5:48, iar în *Brașov* seara la 10 și ceva).
6. Cătră *Turnu roșu*: 4:6 dimineața și 19 d. a.
7. Cătră *Ciznădie*: 5:21 dimineața, 1:45 d. a. și 8:31 seara.

II. Sosește la Sibiu:

1. De cătră *Copșa-mică*: 3:58 dimineața, 7:25 dim., 11:26 înainte de amiază și 8:56 seara. Mai sosește:
2. De cătră *Ocna*, dela băi: 10:33 înainte de amiază, 3:17 după amiază, 6:11 d. a. și 7:48 seara.
3. De cătră *Vințul de jos*: 6:55 dimineața, 12:24 după amiază și 8:21 seara; iar
4. De cătră *Miercurea* mai sosește la: 9:50 seara (dar numai *Marția*, *Vineria*, *Duminea* și în sărbători).
5. De cătră *Făgăraș*: 7:16 dimineața și 8:59 seara. (Trenul din urmă a plecat din *Brașov* la o oră după amiază, a sosit la *Făgăraș* la 4:22, — și are legătură bună cu Sibiu).
6. De cătră *Turnu roșu*: 7:16 dim., 3:37 după amiază, 10:27 seara.
7. De cătră *Ciznădie*: 7 dimineața, 3:22 după amiază, 10:9 seara.

Poșta redacției.

Dlul *Aldea*, paroh, *Petrilaca*. Adresa cerută e următoarea: *Budapest*, IV. *Gróf Károlyi* utca 14.

Apună-te de spălat
Că copilul de jucat
Vei spăla cu ușurie
Rufele de murdărie
Săpun „*Schicht*” de vei întrebuința
Mult năcaz îți vei cruța!

Puterea minunată și intensivă de curățit a
Săpunului Hirsch a lui Schicht

provine din felul unic de construire și din alegerea precaută a materialului!

Săpunul Hirsch a lui Schicht

cruță mâinile, rufe! Te cruță de osteneală și năcaz, cruță și sănătatea! Cruță bani, timp și lucru. 30,000 cor. garanție de curățenie.

[143] 2—8

Un maghiar să bea numai apă minerală ungară.

Societatea pe acții pentru
exploatarea și exportul de

ape minerale ungare

**Budapest, V.,
Báthory-utoza 5,**

aduce în circulație numai apă minerală, naturală ungară.

Prețul unei litre cu schimbul sticlei:

Boldizsár de Borsec, contra suferințelor cronice de stomah 30 fil.
Borsec, fântâna principală, contra gichtului
Kossuth de Borsec, contra anemiei 28 fil.
Matild de Bodok, apă acră alcalică
Baross, contra suferinței de rărunchi 24 fil.

Borhegyi, pentru întărirea urinei
Boholt, apă răcoritoare 28 fil.
Elopatak, contra gălbănărei
Maria de Rakosul de sus, contra catarului de gât
Hargitaliget, beutură răcoritoare

Horgász, producător de apetit
Kászón fântâna principală (*Salutaris*) cu iod și lithium 28 fil.
Repáti, apă acră
Selters săcunian, contra suferinței cronice de stomah
Stoika, contra boalei de rinichi

Intrebați medicul D-Voastră și veți auzi, că rezultatul vindecător

al apei naturale minerale

și plăcutul ei gust nu e de comparat cu alte ape gazoase artificiale.

Cu apele noastre minerale ungare se pot înlocui toate apele vindecătoare din străinătate.

(60) 17—31

Depozite la: *I. B. Misselbacher* și *L. Fuchs* în Sibiu.

Anunț.

Aduc la cunoștința On. public, că mijloace acordarea a tot felul de **împrumuturi** cambiale, ipotecare (pe intabulare) cu obligații etc. la nou înființata bancă culturală „**Lumina**”; precum și **asigurări** după combinațiile cele mai avantajoase. De asemenea **cumpărări și vânzări** de realități de orice categorie. Dau informațiuni și lămuriri detaliate gratuit pe lângă trimiterea portului poștal.

Agentura:

Victor Stoicoviciu

Sibiu, (Jungewaldstr. 2.)

[150] 1—

„Hunedoara” însoțire de antic. și credit în Deva.

Convocare.

Domnii participanți ai însoțirii de anticipațiune și credit „Hunedoara” în Deva să invite în virtutea concludului adunării generale ținută în 3 Martie 1909 pentru a decide asupra fuzionării cu nou înființând institut de credit și economii „Hunedoara” societate pe acții în Deva, la o adunare generală extraordinară convocată prin aceasta pe 9 Iunie 1909 după amiază la 2 oare în localitățile institutului „Hunedoara”.

Dat în ședința consiliului administrativ al însoțirii de anticipațiune și credit „Hunedoara” în Deva, ținută în 28 April 1909.

Alexandru Moldovan sen. m. p.
director.

Alexandru Moldovan iun. m. p.
contabil.

(151) 1—1

Publicațiune.

Pentru adaptarea școlii române gr.-or. din **Mateiaș** (Matefalva), protopresb. Cohalm, eventual și construcția sale a doua de învățământ cu cancelarie și pivniță să scrie licitație minuendă pe ziua de 10/23 Maiu a. c. la 2 oare p. m. în școala locală.

Preliminarul de spese aprobat de P. V. Consistoriu arhidiecezan cu Nr. 3875 Școl. 1909 se poate vedea la oficiul parohial.

Doritorii de a licita se depună un vadiu de 10% adecă 450 cor. în bani sau hârtii de valoare pentru adoptarea în 10/25 Maiu ear pentru construcția sale a doua 410 cor. numai în primăvara anului viitor, când se va începe aceea lucrare.

Comuna bis. pune la dispoziția întreprinzătorului, peatra, nășipul, varul, cărămida, lut galben și transportul dela stațiunile învecinate.

Comitetul parohial își rezervă dreptul a conrede lucrarea ori-cărui dintre licitanți, fără considerare la suma oferită.

Mateiaș, în 27 aprilie 10 Mai 1909.

Gregoriu Sêrbu Ioan Brotea
notar. preșident com. par.

(152) 1—2

Nr. 240/1908 protopr. [148] 2—3

Concurs.

Pentru întregirea vacantei parohii **Feleag** cu filia **Sindriaș** de clasa a III-a protopresbiteratul tractului Sighișoara devenită vacantă prin repausarea parohului Teofil Gheaja, prin aceasta se publică conform Veneratului ordin Consistorial dto 3 Martie a. c. Nr. 2560 Bis., concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preotești dela stat.

Concurenții au ași înainta cererile conform prescrișelor legale provăzute cu atestat de botez, atestat dela școalele medii, absolutoriul teologic, apoi atestatul de calificatiune preoteșc, și eventual alte documente de serviciu în termenul deschis, având în timpul acesta cu prealabila încunoștințare a subscrișului a se prezenta și înaintea alegătorilor spre a cânta, cuvânta, eventual celebra.

Sighișoara, 31 Martie 1909.

Oficiul protopresbiterat gr. or. român al Sighișoarei în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Dimitrie Moldovan
protopop.

Nr. 382/1909 [141] 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională gr. or. română din comuna **Bucium-sat**, protopresbiteratul Abrudului, să scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: Salar fundamental 600 cor. din re-

partiție dela popor, iar restul până 1000 cor. și cuincuenaliile, se va cere ca ajutor dela stat cvarțir grădină și lemne de foc în natură.

Învățătorul va fi obligat a instrua nu numai pe elevi din școală, de toate zilele ci, și pe cei din școala de repetiție și pe adulții apoi să fie musical ca să poată înființa cor și să aibă cunoștințe din economie și pomologie.

Doritori de a ocupa acest post își vor trimite petițiunile instruite conform normelor din vigoare în termenul deschis, subsemnatului oficiu, și să vor prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare înainte de algere în comună pentru a face cunoștință cu poporul și ași arăta dexteritatea în cântările bisericești.

Abrud, 14 Aprilie 1909.

Oficiul protopresbiterat gr. or. român al Abrudului în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Petru Popoviciu
protopresbiter.

Reintors din călătorie

E. DIECKER, dentist.

Vis à vis de Catedrala gr. or.

Ore de consultație: 8—12 a. m.,

[147] 2—2 2—5 p. m.

Muschong, Baia Buziaș.

Apă minerală Phönix de Buziaș

vindecă și improspătează. Ajută admirabil la boale de rărunchi și beșica udului, la catarurile cronice de rărunchi, la formări de piatră urinală și la boalele cataralice ale organelor pentru aer și a organelor de separare. Recomandată de medici. Deposit general în Sibiu la firma **Carol Albrecht**.

(117) 4—12

Inventațiuni

patentează și valorizează Mărci de apărare și scutirea mostrelor în toate statele

VILMOS PATAKY

institut de patentare

Budapesta IV. Eskü ut 3. Telefon 8922.

Burouri proprii de patentat în străinătate:

Berlin: W. Leipzigerstrasse 112.

Paris: 58 Rue Lafoge.

Amsterdam: Kreizersgracht 209.

(98) 4—6

Funcționar,

care posedă perfect limba română și germană, găsește angajament, pe lângă salar fix și provisiune mare, la o însemnată societate de asigurare contra focului și a gheții, care voințe să-și introducă întreprinderea în comitatul Sibiiu și Făgăraș.

Oferte și testimonii despre activitatea de până acum sunt a-se trimite la administrația acestei foi sub „Funcționar”.

[144] 3—3

Calfă de ciasornicar,

neînsurat, să fie trecut de 19 ani, inteligent, cunoscător perfect al limbii române, germane și maghiare, se primește momentan ca vânzător într'o prăvălie de giuvaericele cu leafă săptămânală de 30 coroane. Oferte pentru post sigur pe ani îndelungați, împreună cu fotografia a se trimite imediat la adresa:

Ritter Testvérek, Budapest

V. Marokkai utca 4.

(145) 2—3

Vă mirați!

75,000 părechi de ghețe.

4 părechi ghețe numai cor. 8.

Din cauza stagnării de plată a mai multor fabrici mari, am fost însărcinat a vinde un mare cuant de ghețe, cu mult sub prețul de fabricare. Vând deci oricui 2 părechi ghețe cu șinor pentru domni și 2 pentru dame, din piele brune sau negre, galoșate, cu talpă durabilă de piele, foarte elegante, cel mai nou fason. Mărimă după Nr. Toate 4 părechile costă numai K 8. Trimitere prin ramburs.

R. REINER, export de ghețe,
Krakau, Galiția Nr. 448.

Schimbul e permis sau returnarea banilor.

[146] 1—1

Calendar de noroc pe 1909.

Numeri pentru acest calendar de noroc au fost compuși de copii orfani. **Cumpără imediat numărul însemnat lângă ziua nașterii sau a numelui Dtale, căci favorul unui moment a adus multora deja bogăție și bunăstare.**

Ianuarie	Februarie	Martie	Aprilie	Maiu	Iunie	Iulie	August	Septembrie	Octombrie	Noembrie	Decembrie
1 2196	1 91604	1 66613	1 90497	1 35829	1 2111	1 16039	1 64752	1 55568	1 2163	1 90947	1 39147
2 19490	2 66706	2 9938	2 65946	2 78972	2 38744	2 38696	2 69046	2 11168	2 17356	2 66758	2 78854
3 23923	3 41500	3 23385	3 11188	3 90617	3 65941	3 55243	3 2164	3 17353	3 16001	3 39104	3 2148
4 74912	4 62923	4 38678	4 24691	4 53826	4 53849	4 79365	4 17363	4 2151	4 38619	4 9401	4 33116
5 79371	5 2211	5 78977	5 13990	5 66612	5 90615	5 39191	5 19586	5 33400	5 63238	5 4399	5 33309
6 90908	6 19489	6 90491	6 19491	6 90937	6 108703	6 22700	6 3109	6 11143	6 78957	6 19537	6 18311
7 23379	7 23947	7 66736	7 78886	7 9443	7 39108	7 16009	7 33302	7 19516	7 39145	7 3539	7 78964
8 55235	8 52405	8 52264	8 22670	8 19446	8 92375	8 19594	8 74919	8 23416	8 90638	8 66638	8 53332
9 95859	9 66694	9 65925	9 75824	9 33376	9 66730	9 90611	9 52442	9 33106	9 66705	9 55548	9 90940
10 16040	10 52250	10 39167	10 52265	10 3522	10 39197	10 2138	10 55396	10 37239	10 18332	10 39122	10 55229
11 6777	11 2144	11 74992	11 22452	11 17364	11 65923	11 18383	11 75823	11 11156	11 38627	11 66603	11 6785
12 38655	12 18388	12 18338	12 6789	12 95874	12 18356	12 23390	12 66726	12 9406	12 9914	12 78975	12 90950
13 64705	13 37232	13 9973	13 11172	13 4393	13 6800	13 55598	13 52224	13 39160	13 23381	13 16031	13 3534
14 41478	14 9499	14 23456	14 38610	14 78997	14 24684	14 53335	14 38707	14 91615	14 18316	14 38624	14 19435
15 55226	15 90460	15 74981	15 3505	15 64838	15 4360	15 79368	15 33120	15 63915	15 2100	15 2101	15 74903
16 90901	16 19564	16 38741	16 16032	16 39189	16 33396	16 64758	16 9968	16 55541	16 33343	16 23497	16 55362
17 2216	17 22654	17 55556	17 78884	17 74987	17 78881	17 2188	17 19442	17 79352	17 19544	17 18305	17 66763
18 33438	18 19566	18 74988	18 52238	18 64832	18 55354	18 18379	18 23946	18 66618	18 2124	18 52274	18 63742
19 75802	19 38725	19 2169	19 91623	19 90931	19 39184	19 33393	19 3540	19 55353	19 9457	19 66650	19 78921
20 108702	20 99649	20 18345	20 55245	20 23948	20 16019	20 55580	20 17355	20 90907	20 33104	20 55552	20 78956
21 39190	21 58844	21 92893	21 17360	21 9458	21 33426	21 78887	21 90948	21 2449	21 78939	21 69020	21 90902
22 52296	22 23451	22 11189	22 39139	22 18387	22 19557	22 95869	22 9956	22 11171	22 55363	22 4389	22 52142
23 66710	23 63912	23 78990	23 24689	23 19560	23 33460	23 65939	23 55526	23 37245	23 52218	23 22612	23 66654
24 74952	24 41495	24 90632	24 66656	24 35819	24 13994	24 90933	24 16029	24 16008	24 18381	24 63904	24 52148
25 90945	25 39113	25 41490	25 39142	25 2101	25 63248	25 24659	25 24682	25 19510	25 23939	25 18724	25 2179
26 22689	26 66768	26 66745	26 63233	26 55571	26 78883	26 18363	26 69040	26 92886	26 92895	26 9901	26 33354
27 78861	27 39165	27 52426	27 24944	27 74902	27 41487	27 4396	27 39107	27 52201	27 2181	27 2610	27 22681
28 55597	28 23395	28 33121	28 2201	28 90646	28 66759	28 17361	28 66740	28 66738	28 24681	28 23386	28 16004
29 59366	29 66683	29 4397	29 4397	29 55388	29 18364	29 38683	29 52220	29 75800	29 74913	29 16037	29 91612
30 63728	30 9994	30 23469	30 23469	30 75412	30 23493	30 90637	30 90603	30 55504	30 55586	30 33123	30 92878
31 9917	31 22693	31 22693	31 22693	31 66765	31 23493	31 74929	31 74916	31 74969	31 74969	31 33123	31 39138

Tragerea clasei prime a loteriei de clasă ung. r. priv. a XXIV-a va avea loc în 19 și 21 Mai 1909.

Prețul losurilor

Intreg

Jumătate

Sfert

Optime

clasei prime:

C. 12—

C. 6—

C. 3—

C. 150

Trimiterea losurilor originale se execută după anticiparea banilor sau și prin ramburs.

Mai ușor se comandă prin mandat poștal. Checuri poștale pentru plățirea liberă de porto stau gratuit la dispoziția On. noștri mușterii. După fiecare tragere executată se vor trimite celor interesați listele oficioase de tragere. Numerii de noroc de mai sus se capătă exclusiv numai la

(132) 4—4

Casa de bancă Gaedicke, Budapest IV., Kossuth Lajos-u. 11.

Important de luat în seamă!!!

În timpul de față când fiecare om are de luptat în felul său, e datorința tuturor a cruța în toată privința.

O cruțare sigură se garantează fiecăruia în parte, care îmbrăcămintea pentru sine și pentru familie să și-o cumpăre dela mine.

Fiecăruia i-e dată ocazia de ași îngriji cumpărările la mine, deoarece în timpul de față am un depozit deosebit de mare și de bine asortat în

Confecțiune de Domni și Dame precum și cel mai mare asortiment în

Îmbrăcăminte pentru băieți și costume pentru copii.

Atrag binevoitoarea atențiune on. mei mușterii, că în timpul mai nou, afară de marfa de fabrică mai țin lucruri speciale după măsură confecționate numai din stoffe bune, în executare cu gust și de tot modernă, corespunzătoare a fiecărei mărimi de corp.

Ofer concurența nu numai în prețuri ieftine, ci garantez pentru potrivirea perfectă și croială elegantă.

Înlocuște pe deplin orice altă comandă după măsură. De declarațiunile și asigurările mele în privința aceasta se poate convinge fiecare cumpărând și cel mai mic lucru dela mine.

Celce a cumpărat odată dela mine, întotdeauna va cumpăra dela mine.

Mărfurile mele cele mai nouă pot concura nu numai prin eleganța și trăinicia lor, ci și prin efinătatea lor cu cele mai scumpe lucruri după măsură. Asigurând serviciul cel mai solid, prețuri moderate, cu bani gata și pe plățire în rate, se roagă respectuos pentru sprijin

Cu toată stima: (116) 6—10

E. S. S. A. M. U

Mediaș. — Confecțiune pentru domni și dame. — Mediaș.

Săpun de lapte de lilie Steckenpferd.

Cel mai bun săpun pentru piele
și contra petelor de soare.

Se capătă pretutindeni!

[38] 12—40

Cumpărați losuri de clasă numai dela colectura principală

JULIUS FRIEDE & Co.

SIBIIU

Strada Cisnădiei 1.

BRAȘOV

Strada Mănăstirii 36.

care în timpul scurt al existenței sale a solvit deja la mușterii de-ai săi **numeroase câștiguri mari**, între cari și **cor. 20,000** la Nrul 35569.

În curând se începe clasa primă a loteriei XXIV în care în curs de 6 luni, enorma sumă

Patrusprezece Milioane 459,000 coroane
se sortează la câștiguri.

Câștigul principal e în cazul cel mai norocos

UN MILION COROANE

special 1 premiu de 600,000 cor., precum și câștigurile: 400,000, 200,000, 2 a 100,000, 90,000, 2 a 80,000, 70,000, 2 a 60,000 etc. etc.

110,000 losuri

55,000 câștiguri

așa că tot al doilea los trebuie să câștige.

Prețurile pentru clasa primă sunt:

pentru $\frac{1}{5}$ los	$\frac{1}{4}$ los	$\frac{1}{2}$ los	$\frac{1}{1}$ los
cor. 1.50	3.—	6.—	12.—

Noi trimitem neprovocați, imediat după apariție la toți mușterii noștri listele de tragere oficiale și plătim momentan câștigurile în orice mărime. Planuri oficiale de joc precum și checuri poștale pentru solvire liberă de cheltueli, se trimit la dorință gratuit și franco.

[120] 3—4

La dorință trimitem prin poștă losurile și la mușterii noștri din localitate.

Unde se pot procura

REVERENZI

croite cu chic și lucrare bine? Numai la

IOAN PETRĂȘCU

măiestru croitor, Sibiu, Str. Cisnădiei Nr. 30,

pentru că el le croește foarte bine și pe lângă că le lucră din material bun le face și cu un preț de tot moderat și la caz de urgență le poate face în timpul cel mai scurt posibil.

Să mergem dar la el, să sprijinim industria românească, căci numai astfel putem deveni tari și mari!

[13] 10—52

O casă cu etaj

în Str. Bruckenthal Nr. 3, centrul orașului, se vinde din cauza mutării. Tot acolo se vinde un pian aproape nou.

Deslușiri acolo. — Condițiuni foarte favorabile.

[140] 2—3

Iosif Neskudla, Olmütz

fabrică de stoffe bisericesti, paramente recuise de metal și prapore.

Recomandă: **Feloane, ornate pentru Diaconi, Patrafire, Prapore, Steaguri pentru societăți, Baldachine** etc. confecționate exact după rital gr.-ortodox, apoi **Potire, Cruci, Cădelnițe, Candile, Discuri, Stea, Copie, Lingurițe** și a predat pentru orice comande

reprezentanța sa

Librăriei arhidiecezane, Sibiu,

de unde obiectele sus numite se pot procura cu prețuri de fabrică afară din cale moderate; tot la Librăria arhidiecezană

(103) 5—52 se execută și încasările numitei firme.

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătorie de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

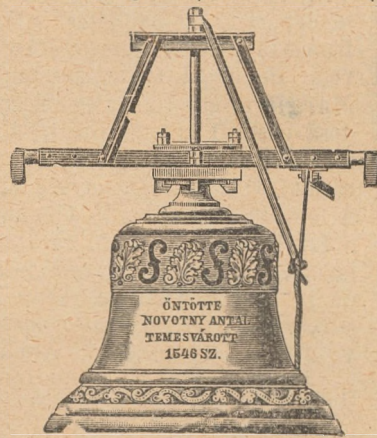
se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanția de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, în data ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

(150) 44—52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut, ca și spre turnarea de toace de metal.

Prețcuranturi ilustrate gratis.

Conservarea unui stomach sănătos

consistă mai cu seamă în ținerea, înaintarea și regularea mistuirii și a delăturării incuierilor neplăcute. Un mijloc cercat și pregătit din materiile cele mai bune și mai cu efect, producător de apetit și mistuire, care delătură cunoscutele urmări ale *necompetului, dietei neregulate, răcelei și incuierii neplăcute, d. e. arsură în stomach, umflătură, formarea de acid peste măsură și junghiuurile dureroase, e Balsamul pentru stomach alui Dr. Rosa din farmacia lui B. Fragner în Praga.*

Atențiune! Toate părțile ambalajului poartă marca legală de apărare.

Depot general: Farmacia lui
B. FRAGNER, furnizor C.C.S. și P.
„La vulturul negru”, Praga, Kleinseite 203,
Zilnic exp. postale. Colțul străzii Neruda.
O sticlă întreagă 2 Cor., o jum. sticlă 1 Cor.
Se expediază franco în toate părțile monarhiei Austro-Ungare, contra trimiterii prin ramburs
à Cor. 1.50 o sticlă mică, à Cor. 2.80 o sticlă mare, à Cor. 4.70 2 sticle mari, à Cor. 8.— 4 sticle mari, à Cor. 22.— 14 sticle mari.
Depozite în farmaciile Austro-Ungariei și la I. v. Török, Dr. L. Egger și I. Egger, farmaciști [344] 9—20 în Budapesta.

Uriase fasole americană.

Această prea interesantă plantă crește până la o înălțime de 5 metri și capătă o păstaie de circa 1 metru lungime, ea formează prin minunata ei înfloritură podoaba ori-cărei grădini și produce din August până în Noembrie fasole gustoasă, care poate fi ca oricare altă fasole. Se plantează până la finea lui Iulie. Trimite o porțiune de sămânță în cutie cu îndrumare de cultivare, franco contra trimiterii prin mandat postal à 1 cor. sau în mărci postale. Singurul deposit pentru Europa centrală la

UMBERT RELLA,
Erzsébetfalva, Budapest m.

Frumseța

Dorința cea mai ferbinte a oricărei dame e fără îndoială: a fi cât mai frumoasă, și spre a ajunge acest scop, ea prinde orice ocaziune, își spoeste obrazul cu mijloacele cele mai de necrezut, ceea ce în cele mai multe cazuri are ca urmare, cî obrazul, în loc să se înfrumusețască, se ruinează, astfel, că are lipsă de un timp îndelungat și de o îngrijire deosebită, până ce din nou e restabilit. Singurul succes în lume, pe care l-a dobândit farmacistul Clemens v. Földes cu crema lui Margit (cu deosebire în Franța și Germania) a îmbărbătat pe mulți oameni la imitarea acestui mijloc renumit, nesticăcios, care singur are un efect miraculos în contra tuturor necurătențiilor de piele, cum sunt pistruiele, petele de ficat, sgrăbunțele etc. Se înțelege, aceasta nimănui nu i-a reușit căci secretul producției **Crema-Margit** îl cunoaște exclusiv numai inventatorul și fabricantul, care și păzește acest secret, prin aceea că tot singur pregătește acest preparat. Se vede dar că **Crema-Margit** rânăne deapănarea aceiași; pregătirea ei e conștientioasă, din care cauză și efectul ei e repede și sigur. Admoniem deci damele, a-și spoi obrazul cu fel și fel de alifii; să folosească numai acel mijloc, care e recomandat și de medici renumiți din Anglia, Franța și America, ca unicul mijloc cu efect sigur, nesticăcios și bun pentru susținerea frumseței. Acest renumit mijloc de frumsețe e **Crema-Margit** a lui Földes, care deja după o întrebuințare de 3—4 zile schimbă pe deplin pielea feței, pistruiele, petele de ficat, sgrăbunțele, roșăța de față și mâni le depărtează, iar feței îi împrumută frumseța ideală, împrăpătare și tinerețe. Pe lângă toate acestea **Crema-Margit** e cu totul nesticăciosă. O dosă costă 1 cor. **Sapunul-Margit** 70 fileri. **Pudra Margit** (albă, roză, și crême) 1 cor. Toate aceste mijloace pot fi folosite și separat. **Crema-Margit** a lui Földes se poate căpăta în toată farmacia mai mare, dacă însă undeva nu se află de vânzare, doritorul să se adreseze direct inventatorului Clemens v. Földes, farmacist în Arad.

Depozit central în Sibiu (Nagyseben): Guido Fabritius, fabrica de săpun a lui Gustav Meltzer, parfumeria Meltzer, drogueria Carl Morscher, Carl Müller, Ervin Rummier, Pissel & Schmidt; în Agnita: Wilhelm Fröhlich; în Sighisoara: A. W. Lingner; în Mediaș: Iosif Öbert. [109] 3—8

MARE e norocul la KISS

Hârnicie, lucru și cruțare îți ajută după timp îndelungat să ajungi la bani, și totuși să ajungi repede și pe neașteptate bogat, e un noroc mare. De aceea cei mai mulți oameni cumpără losuri, pentru că au **mereu speranța** de a ajunge bogați.

Indeosebi loteriile c. ung. priv. sunt preste tot iubite, pentru că din cele 125.000 losuri puse în circulație 62.500 bucați câștigă, deci necondiționat **tot al doilea los câștigă!** Șansele de câștig sunt unice în felul lor, nu există în lume un plan de loterie care să fie atât de solid și favorabil.

Atât la emisiune cât și la trageri e controlată din partea regimului c. ung. și din aceasta cauză publicul are în losurile de clasă **toată încrederea.**

Norocul e neprețuit! Dela întâmplare depinde norocul multor oameni. În viața fiecărui om au fost și sunt momente, în cari își poate edifica norocul! Faceți o încercare de noroc cu acel număr, care stă lângă **numele Dtră** sau lângă numele unei persoane a Dtră iubite, care probabil la tragerea viitoare se va trage cu un câștig mai mare.

(106) 8—8

Încercați-Vă norocul la noi, căci

MARE e norocul la KISS!

CAROL KISS & COMP.

societate de bancă pe acții, colectura principală a loteriei de clasă c. ung. priv.

Biroul central:

IV. Kossuth Lajos-utca 13. sz.

Filiale:

Erzsébet-körut 22. și Rákóci-ut 55. sz. a.

CUM VĂ NUMIȚI?

Acești numeri se capătă numai la noi:

Achil	23123	Claudia	26560	Filon	100955	Iosif	21343	Manase	105992	Rica	108043
Adam	95002	Clelia	50461	Flavus	96046	Irimie	22657	Maria	64619	Romul	37450
Adelina	89985	Chirion	90693	Florea	61008	Irina	4963	Marcel	90664	Roza	8269
Adrian	107484	Coman	79826	Florian	2340	Irma	3 052	Marin	39057	Rozina	91347
Adriana	51194	Constantin	8397	Flucus	7846	Iordache	68002	Mariți	14769	Sabin	39363
Agapia	94967	Cornel	509	Foica	46938	Isidor	74144	Marius	75002	Samuil	4907
Agapiu	6472	Cornelia	90437	Francisc	107250	Isopescu	4501	Margareta	27110	Sebastian	90605
Aglaia	93673	Bucur	2336	Frosa	93657	Isac	8156	Matilda	108073	Sempronia	4313
Agnes	8201	Bucura	8365	Fulvia	10493	Iudita	27106	Maximilian	96057	Sever	106181
Alecu	73223	Daniil	78298	Furdui	107171	Iulia	21052	Mateiu	20196	Silvia	51184
Alice	102271	David	103082	Galea	13160	Iuliana	102542	Mihail	56807	Sofia	51184
Alexandru	107631	Delia	90766	Gane	60115	Iulius	90709	Mihail	75004	Sofron	37702
Amalia	90767	Dina	91342	Gavril	102535	Izabella	8306	Minerva	94205	Solomon	50308
Amos	4205	Dionisiu	8532	George	73315	Kálmán	27101	Minodora	22243	Sofia	86707
Ana	23415	Dora	96841	German	60083	Kamill	79338	Mioara	32099	Stefan	108059
Anastasiu	108396	Dorina	50569	Gherasim	102157	Karolin	8209	Miți	102491	Stella	21630
Andrei	67608	Dorotea	90314	Giurca	5204	Károly	96084	Mircea	67612	Tani	92334
Antoni	106039	Duca	100957	Giurgia	102683	Kázmer	4214	Miron	20068	Teodor	107108
Antonia	8389	Duma	91345	Gizella	95339	Katalin	78319	Moise	91090	Teofil	67319
Aristița	90133	Dumitru	80566	Gloria	46950	Kelemen	106059	Nascu	12701	Tereza	108156
Aron	8134	Ecaterina	92532	Grebenea	79332	Klára	54722	Natalia	6464	Tiberiu	78301
Artemie	48134	Eleftera	24769	Greuc	4203	Klotild	102135	Natescu	29132	Timotei	8193
Ascaniu	90847	Elena	89591	Graur	6472	Konrad	8242	Nelli	67683	Titu	60147
Augusta	8395	Ella	90835	Griga	73332	Kornelia	90545	Netti	13619	Toma	75021
Augustina	100971	E'eonora	51247	Gritta	102187	Kornél	78305	Niți	106042	Trandafir	96051
Augustin	90793	Elie	14709	Groza	39435	Kristóf	106152	Nonu	3375	Traian	48157
Aurel	3361	Elisa	106033	Gregoiu	91521	Kristina	24771	Nora	90528	Tullia	50536
Aurelia	102179	Elisaveta	94960	Hareti	27191	Laura	91938	Octavian	102218	Ulpian	50776
Aurora	32070	Eliseu	8298	H'lena	87001	Laurențiu	8802	Octavia	6465	Urde	37454
Avel	91537	Elvira	24761	Hermina	26337	Lavinia	72796	Oflia	107160	Vasile	525
Balint	108042	Ema	90700	Henric	78468	Lazar	8817	Olimpiu	40159	Valentina	9808
Barcianu	71107	Emanuil	106027	Hociota	29192	Leni	108393	Onisfor	60143	Valeriu	75001
Beatrice	107175	Emil	90309	Hortensia	9312	Leniți	5206	Otilia	64581	Valeria	48129
Bena	75251	Emilia	73221	Hoga	84910	Leonida	106038	Ovidiu	8136	Veronica	22209
Bendorfean	91504	Erachie	108032	Jacob	23106	Leontin	41581	Partene	2220	Veturia	102207
Benedict	41633	Ermil	78471	Iancu	65952	Leontina	50551	Paraschiva	91091	Victor	23104
Beniamin	106186	Eremia	8361	Ida	21388	Letiția	94981	Patriciu	13252	Vincentiu	106135
Berta	91322	Ernestin	79825	Ieronim	39425	Lina	8216	Pavel	19105	Viorica	8188
Bianu	105997	Eufrosina	107684	Ileana	95007	Livia	107459	Pavel	108389	Virgil	657
Bibu	108047	Eugen	13026	Ilie	107474	Livius	6468	Petru	108389	Virginia	79312
Blăjean	21522	Eugenia	68818	Ilescu	39406	Lisa	107153	Pompiliu	17001	Water	59767
Boiu	33807	Eusebiu	78457	Ilieș	78462	Longin	60141	Radu	106054	Wladimir	107608
Boldea	100973	Eva	78104	Ilarion	64236	Luca	13159	Rafila	96063	Zacharie	58305
Bodea	29551	Evuțan	48172	Ignatie	7430	Lucia	4953	Reo	54752	Zeno	78249
Borcea	21391	Fabius	78400	Indrei	105931	Lucian	45551	Relu	37784	Zenovie	13660
Brăteanu	107232	Felicia	74149	Ioan	51496	Ludovica	22295	Remus	102255	Zina	97370
Camil	22189	Filimon	65958	Ionescu	63471	Magda	106036	Regina	8212	Zoe	79301
Cecilia	95017	Filip	91313	Iosefina	4954	Morar	64604	Raica	108381	Zacheiu	30564
Carol	108005	Francisc	73208	Ivașcu	13048	Melenie	38895	Russu	8136	Zevedei	8323

Ne rugăm a comanda imediat, ca să nu se epuizeze numărul dorit!

Losurile de clasă I.

Prețurile:

Optime	Los coroane	150
Pătrar	"	3—
Jumătate	"	6—
Intreg	"	12—

Tragere:

în 19 și 21 Maiu.

Rugăm a tăia aici afară și a ni-l trimite nouă!

BILET DE COMANDA.

Cătră cassa de bancă Carol Kiss & Comp, soc. pe acții.
Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 13.

Rog pentru trimiterea de clasă primă
loteria XXVII și a planului oficios.

Suma în Cor. } o trimit alăturat în mărci.
o trimit prin mandat postal.
binevoitori a o ridica prin ramburs.

(Cele de prisos sunt a se șterge.)

Adresa exactă. } Numele
Local, strada, Nr. casei
Poșta ultimă (Comitatul)